

2010 m. gruodžio 14 d., antradienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

Prekybos finansinėmis priemonėmis reguliavimas: neviešos anoniminės prekybos vietos (angl. dark pools) ir kt.

P7_TA(2010)0466

2010 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl prekybos finansinėmis priemonėmis reguliavimo: neviešos anoniminės prekybos vietos (angl. dark pools) ir kt. (2010/2075(INI))

(2012/C 169 E/01)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Direktyvą 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų (MiFID) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Direktyvą 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neat-skleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimas rinka) ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Didžiojo dvidešimtuko (G20) 2009 m. balandžio 2 d. Londone, 2009 m. rugsėjo 25 d. Pitsberge ir 2010 m. birželio 26 ir 27 d. Toronte paskelbtas deklaracijas,
- atsižvelgdamas į Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto (CESR) techninę rekomendaciją Europos Komisijai persvarstant MiFID (akcijų rinkos, nuoroda CESR/10-394),
- atsižvelgdamas į CESR techninę rekomendaciją Europos Komisijai persvarstant MiFID (pranešimas apie sandorius, nuoroda CESR/10-292),
- atsižvelgdamas į CESR techninę rekomendaciją Europos Komisijai persvarstant MiFID (investuotojų apsauga ir tarpininkai, nuoroda CESR/10-417),
- atsižvelgdamas į CESR raginimą pateikti duomenis apie Europos akcijų rinkų mikrolygio struktūrines problemas (nuoroda CESR/10-142),
- atsižvelgdamas į 2010 m. vasario mėn. Prancūzijos ekonomikos, pramonės ir užimtumo ministrui pateiktą MiFID persvarstymo ataskaitą,
- atsižvelgdamas į 2009 m. vasario mėn. Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos (IOSCO) konsultacijų ataskaitą „Tiesioginės elektroninės prieigos politika“,

⁽¹⁾ OL L 145, 2004 4 30, p. 1.⁽²⁾ OL L 96, 2003 4 12, p. 16.

2010 m. gruodžio 14 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2004 m. lapkričio mėn. Mokėjimų ir atsiskaitymų sistemų komiteto (CPSS) ir IOSCO rekomendacijas dėl pagrindinių sandorio šalių,
  - atsižvelgdamas į JAV vertybinių popierių ir biržos komisijos pateiktą akcijų rinkos struktūros koncepciją (Nr. 34-61358, byla Nr. S7-02-10),
  - atsižvelgdamas į CESR techninę rekomendaciją Europos Komisijai persvarstant MiFID ir į atsakymus į Europos Komisijos prašymą pateikti papildomos informacijos (nuorodos CESR/10-802, CESR/10-799, CESR/10-808, CESR/10-859 ir CESR/10-860),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A7-0326/2010),
- A. kadangi G20 nustatė, kad turėtų būti vykdomas visų finansų institucijų, visų finansinių produktų ir visų teritorijų pagrįstas reguliavimas ir veiksminga priežiūra, taip pat sutarė, kad visomis standartizuotomis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis turėtų būti prekiaujama, atitinkamai, biržose arba elektroninėse prekybos platformose,
- B. kadangi skaidrumo stoka ir su tuo susijęs rizikos pobūdžio neaiškumas finansų sistemoje apsunkino finansų krizę ir padėjo plisti bendram nepasitikėjimui, taigi prisidėjo prie to, kad smarkiai sumažėtų likvidumo šrautai,
- C. kadangi vartotojų apsauga, skaidrumas, ypač kalbant apie kainodaros procesą, veiksmingos ir likvidžios rinkos, taip pat konkurencija esant vienodoms sąlygoms buvo pagrindiniai tikslai, kai įsigaliojo MiFID, tačiau jie dar nepasiekti, taigi jiems turi būti teikiama pirmenybė; kadangi kilus finansų krizei pirmenybė persvarstant MiFID taip pat turi būti teikiama sisteminei rizikos mažinimui,
- D. kadangi priimant MiFID pakeitimus visuomet turėtų būti atsižvelgiama į MiFID svarbą reglamentuojant kapitalo šrautus į realųjį ekonomikos sektorių, taigi ir į potencialų poveikį darbo vietoms, investicijoms ir pensijoms,
- E. kadangi, skaičiuojant pagal apimtį, iki 40 proc. prekybos vis dar vyksta ne biržoje; kadangi rinkos dalyviai turėtų būti skatinami sudaryti daugiau sandorių organizuotose prekybos vietose,
- F. kadangi į MiFID įtraukiant išimtis, susijusias su skaidrumo reikalavimais prieš sudarant sandorį, ir steigiant daugiašalės prekybos sistemas bei neviešas anonimines prekybos vietas siekta paspartinti perėjimą prie labiau reguliuojamų ir skaidresnių prekybos vietų,
- G. kadangi, remiantis MiFID pateikiama nebiržinės prekybos apibrėžtimi, ši prekyba pasižymi tokiomis savybėmis kaip *ad hoc* pobūdis ir nereguliarumas, ji vykdoma su didmenine prekyba užsiimančiomis sandorio šalimis ir laikoma dalimi verslo santykių, kurie patys susiję su didesniais sandoriais nei įprasta rinkoje, o sandoriai sudaromi ne sistemose, kurias susijusi įmonė paprastai naudoja verslui kaip finansinį tarpininką,
- H. kadangi MiFID numatyta išimčių, pagal kurias leidžiama nevieša anonimė prekyba organizuotose rinkose, įsteigta daugiašalių prekybos sistemų ir finansinių tarpininkų, o nebiržiniai sandoriai apibrėžti kaip nereguliarūs ir *ad hoc* pobūdžio, tačiau ne per finansinius tarpininkus sudaromi nebiržiniai sandoriai ir toliau sudaro didelę prekybos akcijomis dalį – remiantis CESR/10-394, 38 proc. visų sandorių, apie kuriuos pranešama; kadangi ši dalis nesumažėjo įgyvendinus MiFID; kadangi, atsižvelgiant į tai, reikėtų užtikrinti, kad MiFID taisyklės ir išimties būtų taikomos griežčiau ir veiksmingiau,
- I. kadangi prekybos akcijomis rinkos susiskaldymas turėjo nepageidaujamą poveikį likvidumui ir rinkos efektyvumui dėl sumažėjusio skaidrumo, nes padaugėjo neviešų anoniminių prekybos vietų ir kryžminių tinklų, dėl didesnio prekybos vietų skaičiaus tiek biržose, tiek už jų ribų ir prekybos, kurią vykdančios dažniau naudojamos technologijos, o tai sumažino vidutinį vykdomų pavedimų dydį – nuo 22 266 EUR 2006 m. iki 9 923 EUR 2009 m., taip pat padidino bendras tam tikriems naudotojams tenkančias su sandoriais susijusias sąnaudas,

2010 m. gruodžio 14 d., antradienis

- J. kadangi dėl sumažėjusio sandorių dydžio sumažėjo rinkos dalyvių gebėjimas neatidėliojant vykdyti didelės apimties pavedimus konkrečioje rinkoje, o dėl siekio užkirsti kelią rinkos poveikiui, daromam didelės apimties pavedimams, išplito neviešose anoniminėse prekybos vietose vykdoma prekyba; kadangi mažiau kaip 10 proc. prekybos EEB akcijomis organizuotose rinkose vyksta taikant MiFID nustatytas išimtis, susijusias su skaidrumo reikalavimais prieš sudarant sandorį (CESR/10-394); kadangi šios MiFID numatytos išimties sudaro sąlygas neviešai anoniminei prekybai, o tai – skaidresnė ir geriau reguliuojama alternatyva neviešai anoniminei prekybai ne biržoje, tačiau tai, kad nebiržiniai sandoriai, įskaitant brokerių kryžminės prekybos tinklus (angl. *broker crossing networks*), nepakankamai reguliuojami, suteikia konkurencinį pranašumą prekybai ne biržoje ir didina neviešos anoniminės prekybos apimtį, o tai mažina bendrą rinkos skaidrumą; kadangi iš viso maždaug pusei sandorių šiuo metu netaikomi skaidrumo reikalavimai prieš juos sudarant, tačiau pusės sandorių ne biržoje dydis nesiekia rinkoje įprasto dydžio, taigi jų nereikia saugoti nuo rinkos poveikio,
- K. kadangi siekiant sudaryti vienodas sąlygas reikėtų nuodugniai iširti brokerių kryžminės prekybos tinklų verslo modelius ir užtikrinti, kad tuo atveju, kai jie teikia paslaugas ir iš esmės veikia kaip reguliuojamos rinkos, daugiašalės prekybos sistemos ar finansiniai tarpininkai, brokerių kryžminės prekybos tinklai būtų taip pat ir reguliuojami,
- L. kadangi nepasitvirtino su konkurencija susijusi nauda, kalbant apie konkurencingesnę ir naujoviškesnę prekybos infrastruktūrą, nes nepavyko sumažinti bendrų su sandoriais susijusių sąnaudų, o neskaidrumas padidėjo, taip pat akivaizdu, kad labiau susiskaldžiusios rinkos sąlygomis tinkamai neužtikrinama visiems rinkos dalyviams būtina kokybė ir patikimumas,
- M. kadangi, atsižvelgiant į tai, kad sparčioji prekyba (angl. *high frequency trade*, HFT), kaip teigiama, palaiko finansų rinkų likvidumą, būtų naudinga nustatyti, ar esama rizikos, susijusios su elektroninėmis pavedimų sistemomis ir tuo, jog didelė prekybos dalis (skaičiuojama, kad JAV ji sudaro 70 proc.) vyksta taikant sparčiosios prekybos strategijas, visų pirma turint mintyje Vertybinių popierių ir biržos komisijos išvadas dėl 2010 m. gegužės 6 d. žaibiško JAV rinkos kracho, kai iš jos pasitraukė sparčiosios prekybos likvidumo palaikytojai,
- N. kadangi Europoje sparčioji prekyba – pakankamai naujas reiškinys ir skaičiuojama, kad ji šiuo metu sudaro 35 proc. rinkos apimties,
- O. kadangi reikėtų užtikrinti didesnę skaidrumą pranešant apie prekybą visų kategorijų turtu iki sandorio sudarymo ir po jo, kad būtų galima geriau iš anksto įspėti apie kylančias problemas ir jų mastą, taip pat didinti kainodaros proceso veiksmingumą ir skatinti rinkos dalyvių tarpusavio pasitikėjimą,
- P. kadangi 2009 m. rugsėjo 24 ir 25 d. Pitsberge vykusiam G20 susitikime nuspręsta, kad visomis standartizuotomis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis turėtų būti prekiaujama biržose arba elektroninėse prekybos platformose,
- Q. kadangi dėl to, kad MiFID skirtingai įgyvendinama valstybėse narėse, taikoma ne visa joje numatyta tvarka,

MiFID nustatytos prekybos vietos

1. pripažįsta, kad rinkos infrastruktūra buvo atspari visos krizės metu, tačiau ragina Komisiją stiprinti visų prekybos vietų ir tarpuskaitos sistemų rinkos infrastruktūrą, siekiant, kad jos galėtų valdyti būsimą riziką, t. y. didinti skaidrumą ir atsparumą, taip pat užtikrinti visų agreguotų sandorių priežiūrą;
2. teigiamai vertina Komisijos pasiūlymą dėl reglamento dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų, kuris yra būtina sąlyga norint užtikrinti didesnę skaidrumą ir saugumą finansinių priemonių rinkose, taip pat mano, kad minėtasis pasiūlymas – pirmas žingsnis perkeliant didelę ne biržoje vykstančios prekybos dalį į prekybos vietas, kurioms taikomas MiFID numatytas reglamentavimas;
3. siekiant sudaryti vienodas sąlygas, siūlo taikyti daugiašalės prekybos sistemoms tokio paties lygio priežiūrą ir reguliavimą, taigi daugiašalės prekybos sistemų ir reguliuojamų rinkų konkurencija turėtų vykti vienodomis sąlygomis, tuo pačiu metu atkreipiant dėmesį į svarbų daugiašalės prekybos sistemų vaidmenį patenkant į rinką;

2010 m. gruodžio 14 d., antradienis

4. prašo Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (EVPRI) įvertinti finansinio tarpininko sistemos veiklą ir paskirti, taip pat pasiūlyti, kaip patobulinti šios kategorijos subjektų reguliavimo būdą, siekiant užtikrinti, kad minėtoji sistema būtų naudojama vykdant dvišalius pavedimus, dalyvaujant finansinei sandorio šaliai;

5. reikalauja, kad investicinės įmonės optimaliai vykdytų pavedimus, gaunamus iš investicinių įmonių, kurios teikia portfelio valdymo paslaugas ir atlieka investicijų portfelio valdytojų funkciją, neatsižvelgiant į tai, kad pagal MiFID portfelio valdytojas priskiriamas tinkamoms sandorio šalims;

6. ragina EVPRI apsvastyti, ar, siekiant užtikrinti optimalų kiekvieno pavedimo vykdymą, reikia reguliavimo, susijusio su duomenų prieinamumu (tiek sudarius sandorį, tiek turint mintyje vykdymo kokybę) ir rinkos technologijomis (pvz., pavedimų nukreipimo sistemos ar prekybos vietų sąsajos);

7. ragina nuodugniai vykdyti MiFID nuostatas, siekiant užtikrinti, kad brokerių kryžminės prekybos tinklai, vykdamys reguliuojamoms rinkoms, daugiašalės prekybos sistemoms ar finansiniams tarpininkams lygiavertę veiklą, būtų atitinkamai reguliuojami, o, norint palengvinti šį vykdymą, primygtinai prašo, kad visų brokerių kryžminės prekybos tinklų būtų reikalaujama pateikti kompetentingoms institucijoms visą būtiną informaciją, įskaitant:

- sistemos, savininkų ir klientų aprašą,
- informaciją apie prieigą prie sistemos,
- informaciją apie sistemoje suderintus pavedimus,
- informaciją apie prekybos metodiką ir brokeriui suteiktą veiksmų laisvę,
- informaciją apie tvarką, taikomą, kai nedelsiant pranešama apie prekybą sudarius sandorį;

8. prašo ištirti prekybą akcijomis ne biržoje ir ragina tobulinti prekybos ne biržoje reguliavimą, siekiant užtikrinti, kad būtų labiau naudojamosi reguliuojamomis rinkomis ir daugiašalės prekybos sistemomis vykdamas daugiašalių sandorių pavedimus, o finansiniais tarpininkais – vykdamas dvišalių sandorių pavedimus, taip pat užtikrinti, jog labai sumažėtų ne biržoje vykstančios prekybos akcijomis dalis;

9. prašo Komisiją įvertinti poveikį, kurį turėtų minimalaus pavedimo sudaryti bet kokią neviešą anoniminių sandorį dydžio nustatymas, ir tai, ar ši nuostata galėtų būti griežtai vykdoma, siekiant kainų atskleidimo tikslais išlaikyti pakankamą prekybos srautą skaidriose prekybos vietose;

Išimtis, susijusios su skaidrumo reikalavimais prieš sudarant sandorį

10. ragina Komisiją persvarstyti šiuo metu MiFID nustatytas išimtis, susijusias su skaidrumo reikalavimais prieš sudarant sandorį, norint:

- apsvastyti, ar reikėtų nustatyti tinkamą minimalią ribą, kurią pasiekus būtų daromos orientacinės kainos išimtis, kad būtų skatinama naudotis skaidriomis prekybos vietomis,
- apsvastyti galimybę išplėsti orientacinės kainos išimtis, kad jos taip pat būtų taikomos sandoriams, kurių vertė patenka į dabartinį skirtumą orientacinėje rinkoje,
- nustatyti didžiausią sandorių apimtį, kuriai esant būtų galima taikyti išimtis, susijusias su skaidrumo reikalavimais prieš sudarant sandorį, kad būtų užtikrintas veiksmingas kainų atskleidimas,

2010 m. gruodžio 14 d., antradienis

— sudaryti EVPRI galimybę, jei reikia, pritaikyti ir apriboti prieš sudarant sandorį taikomas išimtis, atsižvelgiant į neviešos anoniminės prekybos poveikį rinkų efektyvumui;

11. ragina visose valstybėse narėse vienodai taikyti išimtis prieš sudarant sandorį, kad būtų mažiau įgyvendinimo skirtumų, galinčių lemti netikrumą, reguliavimo arbitražą ir nevienodas veiklos sąlygas; mano, kad EVPRI nustatyti techniniai standartai galėtų būti tinkamas būdas siekti šių tikslų, laikantis nuostatos dėl bendro finansinės paslaugoms taikomų taisyklių rinkinio;

Informacijos apie sandorius konsolidavimo sistema

12. palankiai vertina naujausią rinkos dalyvių pareiškimą apie tai, kad jie išskaidys prekybos iki sandorio sudarymo ir po jo duomenis, ir ragina toliau stengtis nustatyti bendrus duomenų standartus ir užtikrinti geresnę prieigą prie duomenų;

13. ragina Komisiją sudaryti darbo grupę siekiant pašalinti sunkumus, trukdančius Europoje konsoliduoti rinkos duomenis, ir visų pirma pagerinti prastą teikiamų duomenų apie visus sandorius kokybę;

14. ragina EPVRI parengti bendrus pranešimo apie visą prekybą po sandorio sudarymo tiek organizuotose prekybos vietose, tiek ne biržoje standartus ir formatus, siekiant lengviau konsoliduoti duomenis;

15. ragina reikalauti, kad visos duomenis teikiančios prekybos vietos atskirai teiktų duomenis apie prekybą iki sandorio sudarymo ir po jo, siekiant, kad visi rinkos dalyviai galėtų naudotis informacija už komerciniu požiūriu pagrįstą ir palyginamą kainą; be to, ragina Komisiją apsvarstyti galimybę pradėti taikyti patvirtintą skelbimo tvarką (angl. *approved publication agreements*, APA), siekiant nustatyti kokybės standartus, susijusius su duomenų apie prekybą skelbimu, taip pat sumažinti vietų, kurioms gali būti pranešama apie prekybą, skaičių ir naudojimąsi interneto puslapiais, nes tai trukdo konsoliduoti duomenis;

16. ragina sutrumpinti informacijos skelbimo atidėjimo terminą, siekiant, kad priešžiūros institucijoms būtų pranešama apie sandorius per 24 valandas po jų sudarymo; mano, kad, skelbiant apie sandorius įprastomis sąlygomis, turėtų būti laikoma, jog nepriimtina vėluoti daugiau kaip 1 minutę;

17. mano, kad būtina išanalizuoti nebiržinės prekybos struktūrą ir verslo modelius; taigi ragina pradėti taikyti specialų nebiržinės prekybos iki sandorio sudarymo ir po jo skaidrumo ženklumą, siekiant geriau suprasti tokios nebiržinės prekybos ypatumus ir įvertinti, kokių tipų sandoriai, atsižvelgiant į jų ypatumus, gali būti pagrįstai sudaromi ne biržoje;

Mikrolygio struktūrinės problemos

18. reikalauja, kad po žaibiško kracho visos prekybos platformos gebėtų nacionalinėms priešžiūros institucijoms įrodyti, kad jų technologijos ir priešžiūros sistemos gali atlaikyti sandorių antplūdį, panašų į įvykusį 2010 m. gegužės 6 d., siekiant užtikrinti, jog susidarius ekstremaliai padėčiai jos galėtų sėkmingai susidoroti su veikla, susijusia su sparčiąja prekyba ir prekyba taikant algoritmus, taip pat įrodyti, kad jos geba atkurti pavidimų knygas iki dienos pabaigos tam, kad būtų galima nustatyti neįprasto rinkos aktyvumo priežastis ir bet kokią įtariamą piktnaudžiavimą rinka;

19. ragina EVPRI išnagrinėti su sparčiąja prekyba ir prekyba taikant algoritmus susijusias sąnaudas ir naudą rinkoms bei jos poveikį kitiems rinkos naudotojams, visų pirma instituciniams investuotojams, siekiant nustatyti, ar automatiškai sukurtas didelis rinkos srautas iš tikrųjų suteikia rinkoms likvidumo ir kokią poveikį tai daro kainų atskleidimui apskritai, taip pat nustatyti piktnaudžiavimo galimybes manipuluojant rinka ir taip sudarant nevienodas sąlygas rinkos dalyviams, be to, nustatyti minėtosios prekybos poveikį bendram rinkos stabilumui;

20. ragina vadinamąjį sluoksniavimą (angl. *layering*) ar masinius fiktyvius pavidimus (angl. *quote stuffing*) vienareikšmiškai apibrėžti kaip piktnaudžiavimą rinka;

2010 m. gruodžio 14 d., antradienis

21. ragina išanalizuoti galimybę reguliuoti įmones, kurios taiko sparčiosios prekybos strategiją, siekiant užtikrinti, kad jos turėtų tvirtas sistemas ir vykdytų kontrolę nuolat peržiūradamos ir reguliuodamos taikomus algoritmus, taip pat pajėgtų stebėti vienos dienos prekybą, realiuoju laiku gauti duomenų apie neapmokėtas pozicijas ir išskolinimą, be to, gebėtų įrodyti, kad yra nustatę solidžias valdymo procedūras neįprastiems atvejams;
22. ragina išnagrinėti su sparčiąja prekyba susijusias rinkos stebėsenos problemas; pripažįsta būtinybę, kad priežiūros institucijos turėtų tinkamų priemonių galimiams piktnaudžiavimo veiksams nustatyti ir stebėti; turėdamas tai mintyje, ragina kompetentingoms institucijoms pranešti apie visus reguliuojamų rinkų ir daugiašalės prekybos sistemų gautus pavidimus, taip pat apie šiose platformose sudarytus sandorius;
23. ragina visose prekybos vietose, kuriose leidžiama tiesiogiai ar per trečiųjų šalių duomenų teikėjus naudotis serverių saugyklomis, užtikrinti, kad visi šių saugyklų klientai turėtų vienodą prieigą ir, jei įmanoma, tuos pačius infrastruktūros gaisties nustatymus, siekiant laikytis MiFID nustatyto nediskriminavimo principo;
24. ragina priežiūros institucijas stebėti ir reguliuoti suteiktą prieigą (angl. *sponsored access*), o Komisiją – apsvarstyti galimybę taikyti papildomas priemones, be kita ko:
- vienareikšmiškai uždrausti nevaržomą suteiktą prieigą įmonėms, neatsižvelgiant į tai, ar jos priklauso taip pačiai įmonių grupei, kaip ir prieigos teikėjas,
  - reikalauti, kad brokeriai-prekiautojai ir investicinės įmonės įdiegtų, dokumentuotų ir prižiūrėtų rizikos valdymo kontrolės sistemą, taikomą prekybai iki sandorio sudarymo ir po jo, taip pat finansinės, reguliavimo ir kitos rizikos, susijusios su rinkos prieiga, valdymo priežiūros procedūras;
25. nors ir būtina taikyti apsaugos priemones, ragina EVPRI toliau tirti, ar suteiktoji prieiga peržengia nediskriminacinės prieigos ribą;
26. ragina Komisiją patvirtinti tiesioginės elektroninės prieigos, įskaitant suteiktą prieigą, principus, kuriuos rengia IOSCO techninis komitetas ir kurie apims klientų, kuriems galima leisti naudotis suteiktą prieigą, atrankos kriterijus, taip pat platformos, nario ir kliento sutartinius santykius, be to, pagal šiuos principus bus apibrėžiama kiekvieno iš jų, kaip naudotojų, atsakomybė ir nustatoma atitinkama kontrolė bei filtrai;
27. mano, kad, siekiant laikytis vienodo požiūrio į visus investuotojus principo, reikėtų vienareikšmiškai atsakyti žaibiškų pavidimų (angl. *flash orders*) praktikos;
28. ragina EVPRI išanalizuoti mokesčių struktūrą, siekiant užtikrinti, kad vykdymo mokesčiai, papildomi mokesčiai, investicinių įmonių komisiniai mokesčiai ir kitos susijusios skatinamosios priemonės būtų skaidrūs, nediskriminuotų ir derėtų su patikima kainodara, taip pat būtų nustatomi ir taikomi taip, jog neskatinėtų prekybos nesąžiningais tikslais; be to, ragina EVPRI įvertinti, ar pavidimus teikiantys vartotojai turėtų mokėti minimalų mokesčių, neatsižvelgiant į tai, ar šie pavidimai įvykdomi, nes šiuos pavidimus turi tvarkyti rinkos infrastruktūra;
29. siūlo EVPRI ištirti rinkos formuotojo-rinkos dalyvio (angl. *maker/taker*) mokesčio modelį, siekiant nustatyti, ar visiems subjektams, turintiems naudos iš rinkos formuotojams palankesnės mokesčių struktūros, taip pat turėtų būti taikomos oficialios rinkos formuotojų prievolės ir priežiūra;
30. prašo, kad EVPRI taikydama įgyvendinimo teisės aktus prižiūrėtų ir nustatytų patvarius mechanizmus, kurie neleistų smarkiai kisti kainoms ir nutrauktų operacijų grandinę, taip pat vienu metu veiktų visose ES prekybos vietose, siekiant išvengti žaibiško kracho, panašaus į įvykusį JAV;

2010 m. gruodžio 14 d., antradienis

Taikymo sritis

31. ragina nė vienam nereguliuojamos rinkos dalyviui neleisti naudotis tiesiogine ar nevaržoma suteiktąja prieiga prie oficialių prekybos vietų, taip pat ragina reikalauti, kad svarbūs rinkos dalyviai, prekiaujantys savo sąskaita, užsiregistruotų priežiūros institucijose ir sutiktų, kad siekiant stabilumo būtų tinkamai prižiūrima ir kontroliuojama jų prekyba;

32. ragina nereguliuojamų subjektų vykdomą prekybą savo sąskaita, kai taikomos algoritminės prekybos strategijos, tvarkyti tik per reguliuojamą finansinę sandorio šalį;

33. ragina išplėsti MiFID nustatytos skaidrumo tvarkos taikymo sritį ir taikyti šią tvarką visoms į akcijas panašioms priemonėms, įskaitant depozitoriumo pakvitavimus, į biržos prekybos sąrašus įtrauktus fondus ir prekes bei sertifikatus;

34. prašo Komisijos ir EVPRI apsvarstyti galimybę nustatyti skaidrumo reikalavimą, kuris iki sandorio sudarymo ir po jo būtų taikomas visoms ne kapitalo finansinėms priemonėms, įskaitant vyriausybių ir įmonių obligacijų rinkas ir pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitai tinkamas išvestines finansines priemones, be to, būtų taikomas, jei reikia, atsižvelgiant į turto tipą ir tuo pačiu metu derėtų su priemonėmis, kuriomis toliau standartizuojami nebiržiniai išvestiniai finansiniai produktai, siekiant sudaryti sąlygas užtikrinti didesnę skaidrumą;

35. mano, kad, atsižvelgdama į problemas, su kuriomis susidurta duomenų kokybės ir Europos akcijų duomenų, pateikiamų po sandorio sudarymo, konsolidavimo klausimu, Komisija turėtų užtikrinti, kad ne kapitalo produktų duomenys po sandorio sudarymo būtų pateikiami lengvai konsoliduojamu pavidalu;

36. pritaria Komisijos ketinimui išvestinėms priemonėms taikyti daugiau MiFID nuostatų, nes prekyba šiais produktais vis dažniau vyksta organizuotose prekybos vietose ir jiems vis dažniau taikomi standartizavimo ir pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitos reikalavimai;

37. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą siekiant užtikrinti, kad visomis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis, kurios gali būti standartizuotos, būtų prekiaujama, atitinkamai, biržose arba elektroninėse prekybos platformose, kad tokių sutarčių kainos būtų formuojamos skaidriai, sąžiningai, veiksmingai ir be interesų konflikto;

38. ragina persvarstyti IOSCO nustatytus tarpuskaitos namų, atsiskaitymo už vertybinius popierius ir sisteminiu požiūriu svarbių mokėjimo sistemų standartus siekiant toliau didinti rinkos skaidrumą;

39. mano, jog būtina, kad priežiūros institucijos skirtingose fizinių ir finansinių prekių rinkose turėtų prieigą prie tų pačių duomenų, iš kurių galėtų nustatyti tendencijas ir sąsajas, taip pat ragina Komisiją koordinuoti veiksmus ir ES, ir pasauliniu mastu;

*

* *

40. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Europos centriniam bankui.
